

БАТЛАВ
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ЯАМНЫ ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙН ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ .....

С.ЦОГТГЭРЭЛ
2024 оны .. сарын..

ТХГН-т “СМАРТ” арга хэрэгсэл нэвтрүүлэх замаар байгаль хамгаалагч болон идэвхтэн байгаль хамгаалагчдын хяналт шалгалт, эргүүлийн ажлын үр нөлөөг нэмэгдүүлэх, шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн дэмжлэг үзүүлж орон нутгийн мэдээлэл солилцоог сайжруулах (Дэлгэрэх ОНТХГ) ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

2024 оны 04 дүгээр сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар хот

1	Үндэслэл	<p>Даян дэлхийн байгаль орчны сан (GEF)-ийн буцалтгүй тусламжийн санхүүжилтээр Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам (БОАЖЯ) Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Хөгжлийн Хөтөлбөр (НҮБХХ)-ийн газартай хамтран "Монголын Унаган Байгалийн Хүлцэл, Тогтворжилтыг Хангах нь" (ENSURE) төслийг хэрэгжүүлж байна. Тус төсөл нь Саян, Хангайн уулс болон Өмнийн говийн бүс нутагт бэлчээр, ойн нөөцийн доройтлыг багасгах, биологийн олон янз байдлыг тогтвортой амьжиргаагаар дамжуулан хамгаалах замаар экосистемийн үйлчилгээг сайжруулах зорилготой.</p> <p>Төслийн хүрээнд тусгай хамгаалалттай газар нутаг (ТХГН)-ийн сүлжээг 0.94 сая га-аар өргөжүүлэх, менежментийн үр ашигт байдлыг нэмэгдүүлэх; тусгай хамгаалалттай газар нутгийн менежмент төлөвлөгөө боловсруулах, хэрэгжилтийг хангах болон биологийн олон янз байдлын судалгаа, зэрлэг амьтдын шилжилт хөдөлгөөнийг хянах, судлах, хөдлөл зүй, динамик өөрчлөлтийг үнэлэх зориулалт бүхий "БИОСАН" болон олон улсад нэвтэрсэн "СМАРТ" програмыг хэрэгжүүлэх зорилт тавьсан.</p> <p>"СМАРТ" програм нь тусгай хамгаалалттай газрын менежментийн үр ашгийг сайжруулахад олон улсад ашиглаж байгаа арга хэрэгсэл бөгөөд газар дээр нь хяналт, мониторинг хийх замаар хамгааллын менежментийн үр дүнг дээшлүүлэх үндсэн зарчим бүхий програм хангамжийн цогц хэрэгсэл юм. Үндсэн 5 хэсгээс бүрдсэн тасралтгүй үйл ажиллагааг агуулах ба жилээс жилд уг програм улам боловсронгуй болж хөгжиж байгаа бөгөөд БОАЖЯ энэхүү "СМАРТ" програмыг Монгол улсад хэрэгжүүлэхийг хүлээн зөвшөөрч 2018 онд А/379 тоот тушаалаар шинэчлэн батлагдсан.</p>
---	----------	--

		“СМАРТ” програмыг тухайн тусгай хамгаалалттай газарт нэвтрүүлснээр хууль бус ан агнуур, мод огтлол, ургамлын ашиглалт зэрэг байгаль орчны эсрэг үйлдлүүдийг хянах, таслан зогсооход чухал нөлөө үзүүлснээр биологийн олон янз байдлын хамгаалал сайжирч, урт хугацааны байнгын мониторингоор нутгийн амьтны шилжилт хөдөлгөөнийг хянах, хамгааллын оновчтой менежментийг хэрэгжүүлэх гол үндэс болно.
2	Зорилго	ТХГН-ийн менежментийг үр ашигтай байдлыг сайжруулахад олон улсад ашиглаж буй "СМАРТ" програмыг нэвтрүүлэх ажлыг хэрэгжүүлж, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр ханган, мэдээлэл цуглуулах, боловсруулах, солилцоог сайжруулах анхан болон ахисан түвшний сургалт зохион байгуулах.
3	Зорилт	ОНТХГ-т "СМАРТ" програмын нэвтрүүлэхэд шаардлагатай нэмэлт тоног төхөөрөмж, түүний ажиллах горим заавар зөвлөмжөөр ханган, цаашдын тогтвортой ашиглах нөхцөлийг тодорхойлох.
4	Гүйцэтгэх ажил	<ol style="list-style-type: none"> 1. “СМАРТ” програм ашиглах анхан болон ахисан түвшний сургалт зохион байгуулах; 2. Байгаль хамгаалагч болон мэргэжилтнүүдэд цуглуулсан дата мэдээллийг боловсруулах, солилцох, дүн шинжилгээ хийх аргазүйд сургах; 3. Нэмэлт шаардлагатай тоног төхөөрөмж, ажиллах заавар зөвлөмжөөр хангах (Хавсралт-2);
5	Хамрах хүрээ, баримтлах зарчим	<p>Газар нутаг: Дэлгэрэх ОНТХГ (Завхан аймгийн Тосонцэнгэл сум).</p> <p>Баримтлах зарчим:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Орон Нутгийн Тусгай Хамгаалалттай Газар (ОНТХГ)-ын биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, зэрлэг амьтны шилжилт хөдөлгөөнийг хянах, нутгийн иргэдэд түшиглэсэн байгаль хамгааллыг дэмжих, биологийн олон янз байдлын хамгааллыг сайжруулах асуудлыг цогцоор нь оновчтой шийдсэн байна; • Биологийн олон янз байдлын судалгаа, амьтдын шилжилт хөдөлгөөнийг хянах, судлах, хөдлөл зүй, динамик өөрчлөлтийг үнэлэх, хуулийн хэрэгжилтийг сайжруулах "СМАРТ" програмын ашиглах, хэрэгжүүлэх, боловсруулахад мэргэжилтэн, байгаль хамгаалагчдыг чадавхжуулах, зэрлэг амьтны байнгын хяналт шалгалт, ажиглалт мониторингийн ажлыг тогтмолжуулах; • ОНТХГ-ын экосистем, биологийн олон янз байдлыг хамгаалах оновчтой хувилбарыг сонгон авсан байна; • Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн бодлого зохицуулалтын

		<p>газар, төсөл хэрэгжүүлэх нэгж, төслийн ОНТХГ-ын менежментийн зөвлөхтэй хамтран ажиллана;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Төслийн зорилтот аймаг, сумдын Засаг даргын тамгын газар, Байгаль орчин, Аялал жуулчлалын газар зэрэг холбогдох төрийн болон төрийн бус байгууллагуудаас мэдээлэл авах, санал солилцох замаар хамтран ажиллана.
6	Хүлээлгэж өгөх ажлын үр дүн	<ol style="list-style-type: none"> 1. "СМАРТ" програмын сургалтанд ашигласан сургалтын модуль/хөтөлбөр 2. "СМАРТ" програмын сургалт зохион байгуулсан тайлан; 3. Дэлгэрэх ОНТХГ-т шаардлагатай тоног, төхөөрөмжөөр хангасан хүлээлцсэн акт баримтууд;
7	Ажил гүйцэтгэгчид тавих шалгуур	<p>Ажил гүйцэтгэх баг нь 3-аас доошгүй хүний бүрэлдэхүүнтэй байх ба ТХГН-ийн судалгаа, менежментийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байх.</p> <p><u>Байгууллагад тавигдах шаардлага:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Үйлчилгээ үзүүлэх байгууллага нь 5-аас доошгүй жил ажилласан туршлагатай хуулийн этгээд байх ба 3-аас доошгүй орон тооны мэргэжлийн зөвлөхүүдтэй байх; • Зөвлөх үйлчилгээний өдөр тутмын ажил болон тус ажлыг хянан хариуцан ажиллах мэргэжилтэнтэй байх; • ТХГН-ын судалгаа, менежментийн чиглэлээр туршлагатай байх ба зөвлөх баг нь дараах шаардлагыг хангасан байна Үүнд: <p><u>Зөвлөх багт тавигдах шаардлага:</u></p> <p>Сургалтын багийн ахлагч (1 хүн):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Байгаль орчны чиглэлээр магистр болон түүнээс дээш зэрэгтэй, 5-аас доошгүй жил ажилласан туршлагатай байх; • Байгаль хамгааллын зарчим, олон талт асуудлуудаар ажиллаж байсан, "СМАРТ" програм хэрэгжүүлэх чиглэлээр ажиллаж байсан туршлагатай байх; <p>Сургалтын багийн бүрэлдэхүүн (2 хүн):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Байгаль орчин ТХГН-ийн талаар мэдлэгтэй, Гео мэдээлэл, зайнаас тандан судлалын чиглэлээр ажилладаг байх; • "СМАРТ" програм хэрэгжүүлэхэд оролцон ажиллаж байсан туршлагатай байх; • Хуваарийн дагуу үр дүнд суурилсан гүйцэтгэлтэй байх;

8	Мэдээллийн нууцлал ба үр дүн	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны албан бичгийг зөвшөөрөлгүйгээр гуравдагч этгээдэд шилжүүлэхийг хориглоно. Үйлчилгээний ажлын хүрээнд боловсруулсан сургалтын хөтөлбөр, мэдээлэл, төлөвлөгөө, тайлан зэрэг баримт бичиг нь захиалагч талын өмч байна.
9	Боловсруулах хугацаа, тайлангийн бүрдэл, зохион байгуулалт	<p>2024 оны 5-р сарын 15-нд эхлэлийн тайлан:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зөвлөх ажил үйлчилгээ гүйцэтгэх аргачлал, ажлын нарийвчилсан төлөвлөгөөг боловсруулж захиалагч талаар баталгаажуулах; • Шаардлагатай тоног төхөөрөмж нийлүүлэх хуваарь. <p>2024 оны 7-р сарын 15-нд явцын тайлан:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “СМАРТ” програмын сургалтын явцын тайлан /ажлын даалгаврын гүйцэтгэх хэсэгт заасан/; <p>2024 оны 10-р сарын 30-нд эцсийн тайлан:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “СМАРТ” програм ашиглах сургалт зохион байгуулсан тайлан; • “СМАРТ” програмын тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан байгаль хамгаалагчид утсаа ажиллуулж замнал, ажиглалт, мэдээллийг бүрэн оруулсан тухай мэдээлэл; • Цуглуулсан мэдээлэлд боловсруулалт хийсэн үр дүн; • “СМАРТ” програм хэрэгжүүлэх давтан сургалт зохион байгуулж гүйцэтгэсэн тухай нэгдсэн тайланг хүлээлгэн өгнө. Тус тайланд сургалт зохион байгуулах явцад цуглуулсан мэдээлэл, газрын зургууд, ажлын явцыг харуулсан зургийг хавсралтаар файл хэлбэрээр ирүүлнэ. Мөн цаашид анхаарах санал, зөвлөмж дүгнэлтийг тусгасан байх. <p>Сургалт зохион байгуулах уг үйлчилгээ нь нийт 5 сарын хугацаанд хийж гүйцэтгэх ба төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж, НҮБХХ болон бусад холбогдох төв, орон нутгийн түвшний оролцогч талуудтай нягт хамтран ажиллана. Гүйцэтгэгч нь учирч болзошгүй эрсдлийг цаг хугацаанд нь олж тогтоох, үйлчилгээ үзүүлэх хугацаа ямар нэгэн байдлаар хэтрэхээр бол энэ тухай урьдчилан мэдэгдэж ажиллана.</p>
10	Захиалагч байгууллага	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Хөгжлийн Хөтөлбөрийн хамтран хэрэгжүүлж буй “Монголын унаган байгалийн хүлцэл тогтворжилтыг хангах нь” МОН/19/301 төсөл
11	Гүйцэтгэх ажлын зардал	Даян дэлхийн байгаль орчны сангийн буцалтгүй тусламжийн санхүүжилтээр тус ажлын нийт төсөв 35,000,000.(гучин таван сая) төгрөг

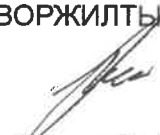
ТАНИЛЦСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМНЫ
БАЙГАЛИЙН НӨӨЦИЙН БОЛДЛГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН
ГАЗРЫН ДАРГА, ТӨСЛИЙН ЗАХИРАЛ

Ц.УРАНЧИМЭГ

ХЯНАСАН:

“МОНГОЛЫН УНАГАН БАЙГАЛИЙН ХҮЛЦЭЛ, ТОГТВОРЖИЛТЫГ ХАНГАХ НЬ”
ТӨСЛИЙН ҮНДЭСНИЙ ЗОХИЦУУЛАГЧ Б.ЭРДЭНЭБИЛЭГ

“МОНГОЛЫН УНАГАН БАЙГАЛИЙН ХҮЛЦЭЛ, ТОГТВОРЖИЛТЫГ ХАНГАХ НЬ”
ТӨСЛИЙН БАЙГАЛИЙН НӨӨЦИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН Т.ЭНЭРЭЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

“МОНГОЛЫН УНАГАН БАЙГАЛИЙН ХҮЛЦЭЛ, ТОГТВОРЖИЛТЫГ ХАНГАХ НЬ”
ТӨСЛИЙН ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТТАЙ ГАЗАР НУТГИЙН
МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗӨВЛӨХ Б.ОЮУНГЭРЭЛ

Хавсралт 1: Шалгаруулах үзүүлэлтүүд

Шалгуур	Эзлэх хувь	Оноо
Техникийн шалгуур 1: Байгууллагын үнэлгээ		30
<ul style="list-style-type: none"> Судалгааны байгууллага нь ТХГН-ийн судалгаа, менежментийн чиглэлээр 5-аас доошгүй жил ажилласан туршлагатай; Байгаль хамгааллын зарчим, олон талт асуудлуудаар ажиллаж байсан, "СМАРТ" програм хэрэгжүүлэх чиглэлээр ажиллаж байсан туршлагатай байх; 		15
<ul style="list-style-type: none"> Ижил төстэй 2-оос цөөнгүй ажлыг амжилттай гүйцэтгэсэн байх. 		15
Техникийн шалгуур 2: Багийн үнэлгээ		40
<p>Судалгааны багийн ахлагч-1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Байгаль хамгааллын олон талт асуудлууд, ТХГН-ийн судалгаа, менежментийн төлөвлөгөө, үр ашигт байдлын үнэлгээ хийж байсан, байгалийн нөөцийн хамтын менежментийн чиглэлээр ажиллаж байсан туршлагатай байх; 		20
<p>Багийн гишүүн - 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ГЗМС-ийн мэргэжилтэн; "СМАРТ" хөтөлбөр хэрэгжүүлэх чиглэлээр ажиллаж байсан туршлагатай байх нь давуу тал болно; 		20
Техникийн шалгуур 3: Судалгааны төслийн аргазүй, төлөвлөлтийн үнэлгээ		30
<ul style="list-style-type: none"> Зөвлөх үйлчилгээний ажлыг гүйцэтгэх аргачлал, төлөвлөгөө; 		30
Техникийн шалгуурын оноо	70	100
Техникийн шалгуурын оноо	70	100

Хавсралт 2: “СМАРТ” програм ажиллуулах техникийн үзүүлэлт

“СМАРТ” програмыг ажиллуулахад гар утсан дээр ажиллах хувилбар нь өнөөдрийн байдлаар зөвхөн андройд үйлдлийн системтэй утсан дээр ажиллаж байна. Програмыг дэмжин ажиллах андройд үйлдлийн системтэй гар утас 2014 оноос хойш үйлдвэрлэгдсэн аль ч утсан дээр ажиллана. Гэхдээ хээрийн нөхцөлд цаг уурын эрс тэс нөхцөлд ажиллах боломжтой батерэй буюу цэнэгээ сайн барьдаг, усны хамгаалалттай санал болгож буй гар утасны загварын үзүүлэлтийг хүснэгт 1-ээр үзүүлэв.

Хүснэгт 1: Андройд үйлдлийн системтэй гар утасны үзүүлэлт

Батерей:	4350 mAh
Дэлгэцийн хэмжээ:	5.7 инч
Дэлгэцийн төрөл:	IPS
Камерын төрөл:	Single
Камера видео:	1080p
Үйлдлийн систем:	Android OS
Санах ой:	4GB
Дэлгэцийн нягтрал:	720 x 1440
Сэлфи камерын төрөл:	Single
Сим карт:	Dual
Сим картны төрөл:	Нано
Багтаамж:	32GB